

INFORMACIJA O PRIPREMI JAVNOG OGLASA ZA DOSTAVLJANJE PONUDA ZA DODJELU UGOVORA O KONCESIJI ZA DETALJNA GEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA I EKSPLOATACIJU MINERALNE SIROVINE BENTONITA LEŽIŠTA „BIJELO POLJE“, OPŠTINA BAR

Uvodne napomene

U skladu sa Zakonom o koncesijama („Službeni list CG”, broj 8/09) i Uredbom o povjeravanju dijela poslova iz nadležnosti Ministarstva ekonomije JU Zavod za geološka istraživanja („Sl.list CG“ br. 16/18 i 83/18), JU Zavod za geološka istraživanja (u daljem tekstu: Zavod) pripremio je Nacrt Koncesionog akta o mineralnoj sirovini bentonita ležišta „Bijelo polje”, Opština Bar.

Cilj izrade Koncesionog akta je pokretanje postupka javnog nadmetanja za izbor najpovoljnije ponude za dodjelu Ugovora o koncesiji za istraživanje i eksploataciju bentonita na ležištu „Bijelo polje”, Opština Bar.

Izrada Koncesionog akta izvršena je na osnovu inicijative za pokretanje postupka za dodjelu koncesije za geološka istraživanja i eksploataciju mineralne sirovine bentonita na ležištu „Bijelo polje”, Opština Bar.

Zavod je, na osnovu člana 1 stav 1 tačka 3 podtačka a) navedene Uredbe, ocijenio inicijativu zainteresovanog lica za pokretanje postupka davanja koncesije u skladu sa članom 41 Zakona o koncesijama i s tim u vezi pripremio nacrt Koncesionog akta.

Javna rasprava

Ministarstvo ekonomije je povodom navedenog koncesionog akta, u skladu sa članom 18 stav 3 Zakona o koncesijama, u periodu od 9. avgusta do 6. septembra 2019. godine organizovalo i sprovedo javnu raspravu. U toku javne rasprave je održan Okrugli sto 3. septembra 2019. godine u Zavodu. Okruglom stolu je prisustvovao predstavnik kompanije „Uniprom-metali” koji je tražio pojašnjenje u vezi sa članom 7 tačka 4 a u vezi sa tačkom 3 nacrtu Ugovora.

Naime, tačkom 3 je definisano da Ugovorne strane saglasno konstatuju da troškovi vršenja eksproprijacije na zemljištu koje je precizirano pisanim zahtjevom Koncesionara, preuzima Koncesionar, nezavisno od činjenice da se eksproprijacija vrši u ime i za račun Koncedenta. Koncesionar se ovim obavezuje da će najkasnije u roku od 30 (trideset) dana od dana pisanog poziva Koncedenta istom obezbijediti neophodna finansijska sredstva za vršenje eksproprijacije.

Tačkom 4 je određeno da će, ukoliko je Koncesionar vlasnik zemljišta, do pravosnažnosti rješenja o eksproprijaciji, Koncesionar i Koncedent zaključiti sporazum kojim će se izvršiti predaja nepokretnosti u vlasništvo Koncedenta u skladu sa članom 52 Zakona o eksproprijaciji.

Članom 52 Zakona o eksproprijaciji stranke se mogu sporazumjeti o oblicima i visini naknade, kao i o predaji nepokretnosti koja se ekspropriše van postupka propisanog ovim zakonom sve do pravosnažnosti rješenja o eksproprijaciji. U slučaju sporazuma obustavlja se dalji postupak o eksproprijaciji.

Ovaj način sporazumnog rješavanja je predviđen ugovorom kako bi se ubrzao postupak.

Ministarstvo ekonomije je obavijestilo, akt br. 970-339/2019-1, od 12.08.2019. godine, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Agenciju za zaštitu prirode i životne sredine, Upravu za zaštitu kulturnih dobara, Upravu za nekretnine – Područne jedinca Bar, Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa Crne Gore, Upravu za vode, Upravu za šume, Upravu za imovinu i Opštinu Bar o Javnoj raspravi o Nacrtu predmetnog koncesionog akta.

Imajući u vidu propise koje sprovode i nadležnosti koje proizilaze iz istih, a koji se primijenjuju i na oblast detaljnih geoloških istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina, sugestije, komentari i primjedbi na Koncesioni akt od svih navedenih organa uprave jedino su dostavili Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Uprava za zaštitu kulturnih dobara, koji su navedeni u nastavku.

Dostavljanje sugestija, komentara i primjedbi neophodno je u slučaju ako određene institucije smatraju da ne postoji zakonska mogućnost izdavanja odobrenja, saglasnosti, pozitivnog mišljenja, itd., koja se izdaju shodno propisima za čije sprovođenje su nadležni, a što za posljedicu može imati nemogućnost izdavanja odobrenja za detaljna geološka istraživanja mineralne sirovine i/ili odobrenja za izvođenje radova po Glavnom rudarskom projektu eksploatacije mineralne sirovine.

Koncesioni akt i prateća dokumentacija

Koncesioni akt o mineralnoj sirovini bentonita ležišta "Bijelo polje", Opština Bar (u daljem tekstu: Koncesioni akt) je osnovni dokument, na osnovu kojeg se pokreće postupak dodjele koncesije. Koncesioni akt sadrži: predmet koncesije, tehnički izvještaj o ležištima, rok trajanja koncesije, osnovne parametre za ocjenu opravdanosti investicije, mjere za zaštitu životne sredine, opis postupka rekultivacije, unapređenje energetske efikasnosti, minimalni početni iznos koncesione naknade, kriterijume za izbor najpovoljnije ponude, spisak potrebne tehničke dokumentacije sa uslovima za njenu izradu, osnovne elemente tenderske dokumentacije i spisak propisa koji se primijenjuju u postupku davanja koncesije i vršenja koncesione djelatnosti.

U skladu sa članom 2 st. 1 i 2 Zakona o koncesijama, koncesije se daju pod jednakim, transparentnim i nediskriminatornim uslovima za korišćenje prirodnih bogatstava, dobara u opštoj upotrebi i drugih dobara od opšteg interesa, obavljanje djelatnosti od javnog interesa i obezbjeđenja razvoja i funkcionisanja infrastrukture. Koncesije se daju radi racionalnog, ekonomičnog, pravilnog i efikasnog korišćenja prirodnih bogatstva, dobara u opštoj upotrebi i drugih dobara od opšteg interesa.

Navedeni koncesioni akt definiše aktivnosti i obaveze ponuđača za vrijeme trajanja javnog nadmetanja, kao i uslove i obaveze koje treba da ispunjava koncesionar za vrijeme obavljanja koncesione djelatnosti.

Sastavni dio Koncesionog akta je Nacrt ugovora o koncesiji, kao i Uputstvo za podnošenje ponuda.

U nastavku slijedi prikaz najvažnijih djelova Koncesionog akta sa prikazom opravdanosti ostvarivanja javnog interesa davanjem koncesije.

Položaj i opis lokaliteta

Prostor ležišta bentonita „Bijelo polje“ se nalazi na manjoj karstnoj zaravni, oko 650 m.n.m, u ataru sela Bijelo polje, pored magistralnog puta E 80, između Petrovca i Virpazara, (oko 15 km od Petrovca i oko 13 km od Virpazara).

Prema administrativnoj podjeli, ležište bentonita „Bijelo polje“, odnosno prostor predviđen za geološka istraživanja i eksploataciju bentonita pripada opštini Bar, KO Gluhi Do.

Licencirano društvo "Etalon Geo Office" d.o.o. Podgorica izradilo je Tehnički izvještaj sa koordinatama graničnih tačaka istražno- eksploatacionog prostora „Bijelo polje“. Na planu KO Gluhi Do i KO Bukovik razmjere 1:2000, na zemljištu na kojem se nalazi ležište bentonita „Bijelo polje“, definisan je koncesioni prostor sa 149 graničnih tačaka sa utvrđenim koordinatama državnog koordinatnog sistema (DKS) i površinom koju zahvata područje (135. 889,89 m²)

Podaci o imovinsko-pravnim odnosima

Na osnovu akta Uprave za nekretnine Crne Gore, Područna jedinica Bar, br. 460-D-2642/2018 od 28.01.2019. godine, predmetna lokacija - ležište bentonita „Bijelo polje“ se nalazi na dijelu katastarskih parcela broj 1967, 1966, 1963, koje su upisane u list nepokretnosti broj 487, K.O. Gluhi Do, kao svojina privrednog društva „Uniprom“ d.o.o. Nikšić, dio katastarskih parcela broj 1961, 1965, 1962, 1964, 1969, 1959 koje su upisane u list nepokretnosti broj 487, K.O. Gluhi Do, kao svojina privrednog društva „Uniprom“ d.o.o. Nikšić i dio katastarskih parcela broj 1978 i 5829 koje su upisane u list nepokretnosti broj 331, K.O. Gluhi Do, kao svojina Opštine Bar. Ostale parcele su u privatnom vlasništvu.

Shodno članu 44 Zakona o koncesijama, ako se u vezi sa korišćenjem koncesije mora izvršiti eksproprijacija nepokretnosti, odnosno uređenje građevinskog zemljišta, troškovi, način i rokovi plaćanja naknade za eksproprijaciju nepokretnosti, odnosno uređenja građevinskog zemljišta, utvrđuju se i sprovode u skladu sa zakonom. Ukoliko je vlasnik zemljišta koncedent, ne vrši se eksproprijacija već se smatra da je koncesionar dobijanjem koncesije dobio saglasnost za njegovo korišćenje.

Podaci iz prostorno–urbanističke dokumentacije

Aktom Ministarstva održivog razvoja i turizma Crne Gore, akt br. 104-83/470 od 24.12.2018. godine., lokalitet ležišta bentonita „Bijelo polje“ (Crmnica) u Opštini Bar, Prostornim planom posebne namjene za obalno područje Crne Gore ("Sl. list CG" broj 56/18), je predviđen kao područje za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina.

Mišljenje Uprave za zaštitu kulturnih dobara

Na osnovu akta Uprave za zaštitu kulturnih dobara, na predmetnom ležištu nema zakonom zaštićenih kulturnih dobara, ni dobara sa potencijalnim kulturnim vrijednostima i arheoloških

lokaliteta, sa aspekta zaštite kulturnih dobara. Shodno tome Uprava je mišljenja da nema smetnji za realizaciju predmetne koncesije, uz obavezu da se unesu odredbe date ovim mišljenjem

Tržište

S obzirom na kvalitet, osnovna orijentacija primjene bentonita ležišta „Bijelo polje“ usmjerena je ka proizvodima za dubinsko bušenje i injektažu, punila, pesticide i sredstva za bistrenje pića, adsorbent i sl.

Rezerve mineralne sirovine

U Rješenju Republičkog sekretarijata za privredu o zatvaranju Rudnika bentonita „Bijelo polje“ navodi se da, na dan 31.12.1970. godine, preostale rezerve bentonita u ležištu iznose: 130.000 t rezervi A kategorije, 660.000 t rezervi B kategorije i 890.000 t rezervi bentonita C₁ kategorije, odnosno ukupno 1.680.000 t.

Prema minimalnom godišnjem kapacitetu od 50.000 t bentonita, za period od 27 godina (period koncesije za eksploataciju) otkopalo bi se 1.350.000 t bentonita.

Kvalitet mineralne sirovine

Tokom eksploatacije i prerade bentonita i pri hemijsko-tehnološkim ispitivanjima konstatovano je da se po boji, sadržaju aktivnog montmorionita, pH vrijednosti, a i tadašnjim tržišnim zahtjevima mogu izdvojiti slijedeći varijeteti bentonita:

- a) žuti i zeleni sa pH 8,3 i sadržajem montmorionita 47%;
- b) bijeli sa pH 8,7 i sadržajem montmorionita 43% i
- c) plavi sa pH 9,3 i sadržajem montmorionita 41%.

Ispitivanja su uglavnom vršena na srednjim uzorcima, ili na komercijalnim uzorcima za koje se obično ne zna koji dio ležišta predstavljaju, jer ne postoji dokumentacija o rasporedu i mjestu uzetih uzoraka (karte oprobavanja i karte kvaliteta ležišta). Sasvim je izvjesno da ležište ima nekoliko varijeteta bentonita koji se razlikuju po boji, a vjerovatno i po kvalitetu.

Rok trajanja koncesije

Koncesija za eksploataciju bentonita iz ležišta „Bijelo polje“ daje se na maksimalni period od 30 godina, od čega:

- jedna godina za: projektovanje i izvođenje detaljnih geoloških istraživanja,
- dvije godine za: izradu elaborata o rezervama, izradu rudarske tehničke dokumentacije, pribavljanja odobrenja, saglasnosti i dozvola za izvođenje radova po istoj, pripremu ležišta za eksploataciju, instaliranje postrojenja i opreme potrebne za eksploataciju, kao i pribavljanje upotrebne dozvole za izgrađene objekte,
- 27 (dvadeset sedam) godina za eksploataciju mineralne sirovine.

Proizvodni kapacitet i vijek eksploatacije

Pretpostavljene eksploatacione rezerve iznose 1.680.000 t bentonita i biće zahvaćene konturama površinskog kopa, a za predloženi period trajanja koncesije od 27 godina (za eksploataciju) proizvodni kapacitet će iznositi do 50.000 t bentonita na godišnjem nivou

Za godišnji kapacitet površinskog kopa od 50.000 t bentonita, u predviđenom periodu eksploatacije od 27 godina, potrebno je 1.350.000 t bentonita što iznosi oko 80% od procijenjenih rezervi i daje mogućnost rada na ovom ležištu za predviđeni period trajanja koncesije od 30 godina.

Potrebna radna snaga

Obaveze koncesionara u pogledu ispunjavanja uslova definisanih Koncesionim aktom jeste da zaposli 12 lica.

Pripadnost grupi ležišta

Istražno-eksploatacioni prostor bentonita „Bijelo polje“, prema navedenoj Uredbi, a na osnovu postojećih karakteristika i očekivanih uslova za eksploataciju, svrstana je u treću grupu geogenih ležišta (G₃).

Po tom osnovu procentni iznos za obračun minimalne - početne koncesione naknade (čl. 15 Uredbe) iznosi 7% od tržišne vrijednosti eksploatacionih rezervi bentonita, za koncesioni period za eksploataciju od 27 godina.

Tržišna vrijednost rezervi

Na osnovu raspoloživih podataka, sa tržišta izvan Crne Gore (nema statističkih podataka o tržišnoj cijeni bentonita u Crnoj Gori), srednja prodajna cijena kreće se od 20 do 40 €/t.

Procijenjena je srednja jedinična tržišna cijena od 30,00 €/t. rovne rude, što treba umanjiti za troškove prevoza, lučkih usluga, pretovara i sl., kao i za PDV, što daje cijenu fco rudnik „Bijelo polje“, od 12,00 €/t.

Na osnovu usvojenih parametara, tržišna vrijednost rezervi bentonita koje se mogu otkopati iz ležišta „Bijelo polje“, za period od 27 godina je 16.200.000 € ili 600.000 €/godišnje

Obračun minimalne koncesione naknade

Obračunata minimalna koncesiona naknada predstavlja minimalni iznos stalnog (nepromjenjivog) dijela koncesione naknade:

- Za period od 27 godina SDN = 1.134.000,00 €
- SDN (godišnje) = 42.000,00 €.

Stalni dio koncesione naknade koji se utvrđuje Ugovorom o koncesiji, može, u zavisnosti od ponuda, biti veći od obračunatog minimalnog iznosa.

Zainteresovani ponuđači treba svojim ponudama, a u zavisnosti od sopstvene ekonomsko-finansijske analize, da ponude godišnji obim proizvodnje i procentualni iznos za obračun koncesione naknade, koji ne mogu biti manji od elemenata na osnovu kojih je obračunat minimalni iznos naknade.

Ugovoreni godišnji iznos SDN Koncesionar plaća tokom koncesionog perioda u jednakim polugodišnjim ratama do kraja juna, odnosno, decembra tekuće godine.

Kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude

Kriterijumi na osnovu kojih se vrši vrednovanje ponuda su sljedeći:

R.B	K R I T E R I J U M I	Broj bodova
9.1	Ponuđeni procentualni iznos za obračun koncesione naknade	40
9.2	Ponuđeni obim godišnje rudarske proizvodnje	20
9.3	Reference ponuđača	15
9.4	Finansijski aspekt - prosječni bruto prihod u posljednje tri godine	10
9.5	Kvalitet poslovnog plana i efekti na zapošljavanje i ekonomski razvoj	15

Ponuđeni procentualni iznos za obračun koncesione naknade

Ponuđači mogu ponuditi procentni iznos tržišne vrijednosti bilansnih ili eksploatacionih rezervi bentonita koji je jednak ili veći od 7 %.

Ponuđeni obim godišnje rudarske proizvodnje

Ponuđači mogu ponuditi obim godišnje rudarske proizvodnje koji je jednak ili veći od 50.000 t.

Reference ponuđača

Ponuđač treba da dokaže: postojanje iskustva u koncesionoj djelatnosti eksploatacije čvrstih mineralnih sirovina, odnosno iskustvo u obavljanju druge privredne djelatnosti koja podrazumijeva srodnu tehnologiju rada (probijanje puteva, proširenje postojećih puteva, probijanje tunela, izrada platoa, nasipa, usjeka, iskopa, priprema mineralne sirovine - drobljenje, prosijavanje, izvođenje svih vrsta istražnih radova, izvođenje bušenja i miniranja), zatim djelatnosti proizvodnje betona i betonske galanterije, proizvodnje asfalta, kao i poštovanje izvršavanja ugovornih obaveza, u smislu dostavljanja, između ostalog, liste izvršenih poslova koji su izvedeni ili se realizuju u posljednje tri godine, sa rokovima izvođenja radova, uključujući vrijednost, vrijeme i lokaciju izvođenja, uz dostavljanje potvrde o izvršenim poslovima i načinu na koji su isti obavljani od strane poslovnih partnera ponuđača, plasman proizvoda i usluga na tržište.

U proceduru bodovanja ulaze reference potvrđene od strane Tenderske komisije. Ponuđač koji ne dokaže ili ne dostavi reference dobija 0 bodova. Ponuđač sa najvećim brojem potvrđenih referenci dobija maksimalni broj bodova, dok ostali ponuđači dobijaju proporcionalno manji broj bodova u skladu sa navedenom formulom.

Kvalitet poslovnog plana i efekti na zapošljavanje i ekonomski razvoj

Ponuđač je dužan da u skladu sa parametrima iz Koncesionog akta opiše poslovni plan za realizaciju koncesije i efekte realizacije koncesije na zapošljavanje i ekonomski razvoj.

Poslovni plan treba da sadrži planirana investiciona ulaganja za realizaciju koncesije (ulaganja u nabavku opreme i mehanizacije, u izgradnju infrastrukturnih objekata i u izradu projektne i ostale tehničke dokumentacije, ulaganja u procese pripreme mineralnih sirovina, procese primarne prerade, primarni agregati itd.), zapošljavanje radne snage u procesu eksploatacije, pripreme i primarne prerade, plasman proizvoda na tržište, eventualna valorizacija mineralne sirovine putem prerade itd.

Najveći broj bodova po ovom kriterijumu će se dati ponuđaču koji predstavi poslovni plan, zasnovan na pretpostavkama dugoročno održivog poslovanja, koji je najubjedljivije i najrealnije usklađen sa parametrima datim u Koncesionom aktu.

Shodno navedenom, Ministarstvo ekonomije predlaže donošenje sljedećih zaključaka:

ZAKLJUČCI

1. Vlada Crne Gore je na sjednici od_____2019. godine razmotrila i usvojila Informaciju o pripremi javnog oglasa za dostavljanje ponuda za dodjelu ugovora o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralne sirovine bentonita ležišta "Bijelo polje", Opština Bar
2. Vlada Crne Gore je razmotrila i usvojila Koncesioni akt o mineralnoj sirovini bentonita ležišta "Bijelo polje", Opština Bar
3. Zadužuje se Ministarstvo ekonomije da sprovede neophodne aktivnosti za objavljivanje Javnog oglasa iz tačke 1 ovih zaključaka.